

Motion till riksdagen

1988/89:Jo740

av Kersti Johansson och Rune Backlund (båda c)

Stöd till åtgärder mot försurat vatten i enskilda brunnar

Under en treårsperiod fram t.o.m. budgetåret 1987/88 kunde stöd erhållas till åtgärder mot surt vatten i egen brunn/vattentäkt. De anslagna medlen var dock klart otillräckliga och för budgetåret 1988/89 försvann de helt.

Detta var mycket olyckligt, inte minst med tanke på resultaten av de inventeringar och analyser som de senaste åren gjorts av försurningens inverkan på grundvattnet. Resultaten visar nämligen att i landet som helhet upp emot 100 000 privata brunnar är så försurade att de potentiellt är hälsovådliga.

I Jönköpings län tar mellan 20 000 och 25 000 hushåll sitt dricksvatten ur egna brunnar. I mellan 5 000 och 6 000 av dessa är dricksvattnet i dag så surt att motåtgärder är absolut nödvändiga.

Försurat grundvatten innehåller ofta onormalt höga halter av framför allt kadmium och aluminium. Kadmium är en mycket giftig tungmetall, som bl.a. kan orsaka skador på vitala inre organ. Även om alarmerande höga halter i grundvatten inte har påträffats i Jönköpings län är varje tillskott oroande. Likaså misstänks i vissa undersökningar aluminium ge skador på vitala kroppsfunktioner.

Surt grundvatten löser också ut metaller från vattenledningssystem och orsakar årligen vattenskadorna för miljonbelopp. Koppar kan dessutom enligt vissa undersökningar ge kroniska diaréer hos spädbarn.

Det enda realistiska alternativet att komma till rätta med problemen är för närvarande att den enskilde brunnsägaren installerar ett avsnyringsfilter. Eftersom skadornas orsaker alltid ligger utanför den enskilde brunnsägarens kontroll är det enligt vår mening nödvändigt att återinföra statsbidraget.

På naturvårdsverket har man enligt uppgift beräknat det årliga behovet av detta till mellan 30 och 50 miljoner kronor under ett ganska stort antal år.

Vi ser det därför som mycket anmärkningsvärt att naturvårdsverket i sin anslagsframställan nu endast anger medelsbehov "för teknisk utveckling, produktkontroll, information m.m. rörande åtgärder mot försurade brunnar".

I budgetpropositionen konstaterar föredraganden att "försöksverksamheten avseende mark och grundvatten, liksom annan forskning om luftföroreningarnas effekt har stor betydelse för att insatserna mot försurningen skall få största möjliga effekt. Det är angeläget med fortsatta åtgärder mot surt grundvatten. Det gäller bl.a. utökad information om möjliga åtgärder och fördjupad kunskap om eventuella hälsorisker".

Hur det blir med statsbidrag till åtgärder mot försurat vatten i enskilda

brunnar är alltså ganska ovisst. Enligt vår mening bör stöd utgå i den storleksordning som naturvårdsverket angett vara det årliga behovet. Medlen kan tas ur anslaget till åtgärder mot luftföroreningar och försurning i miljö- och energidepartementets huvudtitel B 5.

Mot. 1988/89
Jo740

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fortsatt stöd till åtgärder mot försurat vatten i enskild brunn/vattentäkt.

Stockholm den 19 januari 1989

Kersti Johansson (c)

Rune Backlund (c)